

EU-direktiv gör digital konsument rättslös

Nätkonsumenterna riskerar att bli rättslösa i och med det nya upphovsrättsdirektiv som är på väg att klubbas igenom i EU-parlamentet, varnar svenska juristen Ann-Charlotte Högberg.

Debatten kring Napster används i dag som förevändning inom EU för att skapa en ny, restriktiv lagstiftning på upphovsrättsområdet. Nästa vecka behandlas det nya upphovsrättsdirektivet i EU-parlamentet, där konsumenternas rättigheter vid köp av digitala tjänster och produkter inskränks. Direktivet beräknas att klubbas igenom i mitten av februari.

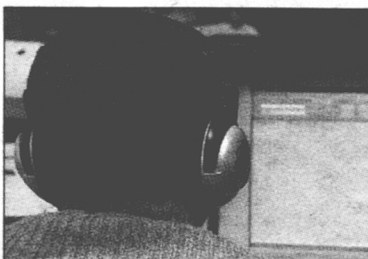
Mycket kritisk

Ann-Charlotte Högberg är jurist på advokatfirman Morrison och Forresters kontor i Bryssel och bevakar de upphovsrättsliga frågornas behandling i EU-parlamentet.

Hon är mycket kritisk till det förslag som är på väg att klubbas igenom:

– Man får intrycket av att den lagstiftande församlingen helt har gått på skivbolagens linje. Konsekvensen är att den som i framtiden köper en cd i butik har betydligt större rättigheter än den som köper samma musik på nätet, säger Ann-Charlotte Högberg.

Tidigare har undantag gjorts vad gäller spridning och utlåning av upphovsrättskyddade verk för exempelvis funktionshindrade, bibliotek och privat kopiering. Den praktiska konsekvensen av förslaget blir att dessa undantag försvinner på internet. Förslaget innebär även att internetleverantörer kan komma att bli ansvariga om upphovsskyddade verk sprids via de

Rättslös. Den som köper och laddar hem musik på nätet har inte samma rättigheter som den kund som handlar i butiken, enligt förslaget.

Kritisk. "Man får intrycket av att den lagstiftande församlingen helt har gått på skivbolagens linje", säger Ann-Charlotte Högberg, jurist.

mellanlagrade kopior som finns på deras cache-serverar, trots att materialet spridits via en annan internetleverantör.

– Detta kan leda till att internetleverantörerna gång på gång tvingas att ta ned mellanlagrade kopior trots att materialet ligger kvar på ursprungsservern, samt betala ersättning till upphovsrättsorganisationer, säger hon.

Kaos

Enligt Ann-Charlotte Högberg råder det kaos i dag, där det tidigare förslaget har mötts av ett stort antal ändringskrav. Vilka ändringar som kan komma att införas är än så länge inte klart. I dagsläget ser det dock ut som om kravet kommer att klubbas igenom, utan några större ändringar.

– Det innebär ytterst restriktiva tolkningar om jag skulle spela in ett program eller annat på video i datorn och senare få nytta av detta i min professionella verksamhet. Det finns en risk att kopieringen räknas som kommersiell verksamhet och

därmed blir olaglig, säger Ann-Charlotte Högberg, som anser att förslaget är mycket olyckligt.

Konsumenter drabbas

Hon förstår problemen för skivbolag och andra upphovsrättsinnehavare genom att mp3 och annan teknik gör det betydligt lättare att sprida och tanka ned musik och annat via nätet.

Det nuvarande förslaget är dock så hårt att det missgynnar utvecklingen inom e-handel, men framför allt drabbas konsumenterna.

– I Napsterdebattens spår har skivbolagen haft en hel del lobbyverksamhet och framför allt i Sydeuropa har man gått på denna restriktiva linje, säger Ann-Charlotte Högberg.

– En stor nackdel med det nuvarande direktivet är att det blir omöjligt för enskilda medlemsstater att göra undantag, eller på annat sätt anpassa EU-reglerna till lokala villkor, vilket som sagt bland annat drabbar våra bibliotek. Följden blir att konsumentens rättigheter på internet helt upphör och att stora skiv- och mediebolag helt kan styra villkoren, fortsätter hon.

MARTIN WALLSTRÖM
martin.wallstrom@idg.se

DIGITAL UPPHOVS RÄTT

I nästa vecka behandlar EU-parlamentets utskott det nya förslaget om ett nytt direktiv om digital upphovsrätt.

Förslaget har vällat stor debatt och ett stort antal ändringsförslag finns.

I mitten av februari kommer sedan EU-parlamentet att rösta om att formellt anta direktivet. Därefter är det en öppen fråga hur länge det dröjer innan direktivet träder i kraft. Mycket beror på hur Sverige, som är ordförandenation för EU, väljer att prioritera frågan.